

Przejrzyste zasady to podstawa

Z wicemarszałkiem Krzysztofem Grabowskim rozmawia Adrian Kapuściński

Ramy czasowe obecnie wdrażanego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich sugerują, że powinien się już zakończyć i zostać zastąpiony nowym programem na kolejne siedem lat. Jak w rzeczywistości wygląda obecny stan wdrażania PROW 2014-2020?

– Faktycznie nazwa PROW 2014-2020 może stwarzać wrażenie, że realizacja tego programu zakończyła się 31 grudnia 2020 r. Dystrybucja funduszy europejskich uwzględnia jednak tzw. zasadę n+3, która zakłada dodatkowy okres na realizację i rozliczenie projektów. W przypadku obecnego programu datą graniczną byłby zatem 31 grudnia 2023 r. Wiemy natomiast, że zakończenie PROW przesunięto. Komisja Europejska w sierpniu 2021 r. zaakceptowała strategiczną zmianę Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, która wydłuża okres jego realizacji o dwa lata i przewiduje dodatkową pulę funduszy dla beneficjentów.

To bardzo dobra informacja dla samorządów lokalnych, ponieważ dotychczas dostępne środki na inwestycje infrastrukturalne w ramach poddziałania „Podstawowe usługi i odnowa wsi” zostały w pełni rozdysponowane. Po zatwierdzeniu przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego zaktualizowanej listy ocenionych operacji typu gospodarka wodno-ściekowa, wszystkie operacje z listy będą objęte dofinansowaniem.

Oznacza to, że możemy wkrótce spodziewać się nowych naborów wniosków? Jakiego rodzaju

FOT. ANNA KONIECZNA, GAZETA JAROCIŃSKA

przedsięwzięcia zostaną objęte dofinansowaniem?

– Czekamy na zmianę odpowiednich rozporządzeń. Jak tylko to nastąpi, samorząd województwa niezwłocznie uruchomi nabory wniosków. Będą one dotyczyć wsparcia inwestycji w infrastrukturę drogową, gospodarkę wodno-ściekową oraz scalanie gruntów. Na bieżąco konsultujemy z samorządami gmin i powiatów ich potrzeby w tym zakresie i otrzymujemy sygnały, że wciąż są one bardzo duże.

W obecnej perspektywie finansowej przeznaczaliśmy na ten cel środki o łącznej wysokości 296 mln zł. Efekty można zauważyć, podróżując po naszym regionie. Nowe fundusze powinny umożliwić realizację kolejnych kilkudziesięciu, a może nawet kilkuset niezwykle potrzebnych projektów inwestycyjnych. Warto tutaj zaznaczyć, że dotychczasowe

fundusze pochodziły wyłącznie z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. W zmienionym programie dodatkowa pula dotacji na gospodarkę wodno-ściekową będzie pochodzić z Europejskiego Instrumentu Odbudowy, funduszu stworzonego, aby złagodzić negatywne skutki gospodarcze pandemii koronawirusa.

Dotychczasowy limit pomocy przypadający na beneficjenta realizującego budowę lub modernizację dróg lokalnych wynosił 3 mln zł, a w przypadku inwestycji w gospodarkę wodno-ściekową kwotą graniczną były 2 mln zł. Czy te limity nadal będą obowiązywać?

– To kolejna dobra informacja dla wnioskodawców. Górna granica dofinansowania została zwiększona w przypadku obu typów operacji do 5 mln zł. Zmienia się też kryteria wyboru operacji, zarówno krajowe, jak i regionalne. Mając wpływ na zdefiniowanie kryteriów regionalnych dla naszego województwa, zwróciłem się pisemnie do władzy wielkopolskich powiatów i gmin z zaproszeniem do zgłaszania swoich propozycji kryteriów. Samorząd Województwa Wielkopolskiego stara się wychodzić naprzeciw bieżącym potrzebom i oczekiwaniom beneficjentów, uwzględnia ich głos przy zgłaszaniu propozycji zmian legislacyjnych. Nabory wniosków muszą opierać się na sprawiedliwych i transparentnych zasadach, jasnych dla wszystkich podmiotów zaintereso-

wanych uzyskaniem dofinansowania. Nie ma tutaj miejsca na uznaniowość, z którą niestety mamy coraz częściej do czynienia w przypadku dystrybuowania środków krajowych. **Zmiany dotyczą również tzw. inicjatywy LEADER, czyli pieniędzy przeznaczonych na rozwój lokalny. Czy również tutaj zwiększy się pula dostępnych funduszy?**

– Początkowy limit środków na wdrażanie strategii rozwoju lokalnego, opracowanych przez lokalne grupy działania (LGD) funkcjonujące na terenie Wielkopolski, wynosił 74 mln euro. Pula zwiększyła się już dwa razy na skutek bonusów przyznanych tym LGD, które najsprawniej wywiązują się ze swoich zadań. Jeszcze w 2021 roku przewidziany jest kolejny bonus, tym razem największy kwotowo i możliwy do uzyskania przez wszystkie 28 wielkopolskich grup. Dostępny budżet zwiększy się w ten sposób do blisko 100 milionów euro. Znaczna część tych funduszy przeznaczana jest na wspieranie przedsiębiorczości na obszarach wiejskich.

Nowa pula środków umożliwi również objęcie dofinansowaniem zadań zakładających opracowanie koncepcji „smart village” (ang. Inteligentna wieś), czyli koncepcji rozwoju wsi w oparciu o nowoczesne rozwiązania technologiczne. To ważne, bo mimo że wieś nadal kojarzona jest przede wszystkim z tradycją, to jej mieszkańcy mają dostęp do nowoczesnych technologii i warto, żeby potrafili wykorzystać je w taki

sposób, aby usprawnić przepływ informacji i zaangażować się w działalność na rzecz swojej małej ojczyzny.

Do 15 września trwały konsultacje społeczne drugiej wersji Planu strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej, dokumentu będącego kontynuacją PROW. Jak pan ocenia ten plan w obecnym kształcie?

– Plan opracowany przez ministerstwo nadal marginalizuje rolę i udział samorządów w dostępie do środków przewidzianych na rozwój infrastruktury na obszarach wiejskich w nowej perspektywie budżetu unijnego. Zaproponowane w drugiej wersji dokumentu rozwiązania sprowadzają się właściwie jedynie do możliwości dofinansowania budowy przydomowych oczyszczalni ścieków i retencjonowania wody. To oczywiście ważne sprawy, ale nie są one priorytetowymi potrzebami dla lokalnych samorządów. W związku z tym zaapelowałem do ministra o zwiększenie roli samorządów województw we wdrażaniu działań związanych z poprawą życia na obszarach wiejskich w ramach powstającego Planu strategicznego dla WPR. Uważam, że działania infrastrukturalne, takie jak budowa lub modernizacja dróg lokalnych, gospodarka wodno-ściekowa, inwestycje w obiekty kulturalne i ochronę zabytków, realizowane w ramach PROW 2014-2020, wymagają kontynuacji w kolejnej perspektywie finansowej. ■

Jedzmy naturalnie, czyli zdrowo i smacznie

Regionalnie producenci, członkowie Sieci Dziedzictwa Kulinarnej Wielkopolska, promowali swoją ofertę na targach „Natura Food” w Łodzi.

To jedno z największych wydarzeń branży ekologicznej w Polsce. W tym roku łódzkie targi zorganizowano od 17 do 19 września w hali widowiskowej Atlas Arena. Przypomnijmy, że z powodu pandemii poprzednią imprezą wystawienniczą o tak dużej skali, w której mieli okazję zaprezentować się członkowie Sieci Dziedzictwa Kulinarnej Wielkopolska, były targi „Grü-

ne Woche” w Berlinie w styczniu 2020 r.

Prezentacja województwa wielkopolskiego podczas tegorocznych targów „Natura Food” była możliwa dzięki środkom Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Goście odwiedzający stoisko mogli skosztować miodów z Gospodarstwa Pszczelarskiego „Suszka” w Mosinie, przetworów ze szparagów oferowanych przez Przedsiębiorstwo Produkcji Spożywczej „Frykas” z Kościana, serów smażonych z Zakładu Produkcji Spożywczej i Handlu Frąckowiak z Granowa, jak również

soków z Tłocznii Soków Owocowych „TESO Izabela Płonka” z Nowego Kokanina w gminie Żelazków.

Na wszystkich amatorów lodów czekały lody „Pingwin” i „Cassate” z Wytwórni lodów i artykułów spożywczych Michała Młynarczyka z Leszna, natomiast wielbiciele kiszzonek mieli okazję poznać smak kiszonych ogórków z Gospodarstwa Rolno-Warzywnego Szymona Bednarka z Nowych Obrzysek w gminie Kościan. Swoje produkty promowały również dwie firmy produkujące oleje: Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-

FOT. MARTA JACHIMOWSKA, UMWW

Oferta miodów z Gospodarstwa Pszczelarskiego „Suszka” cieszyła się dużym zainteresowaniem gości odwiedzających wielkopolskie stoisko.

-Usługowe „VITACORN” z Poznania oraz firma „SemCo” z Smitowa w gminie Szamotuły.

Podczas imprezy organizatorzy przyznali wystawcom nagrody i wyróżnienia. W tym zaszczytnym gronie znalazło się dwóch wielkopolskich producentów. Gospodarstwo Pszczelarskie „Suszka” uhonorowano złotym medalem za miód z rokitnikiem oraz wyróżnieniem za miód z orzechami i kakao, natomiast Zakład Produkcji Spożywczej i Handlu Frąckowiak nagrodzono złotym medalem za ekologiczny ser smażony „BIO” z Granowa.

UNIA EUROPEJSKA

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Publikacja opracowana przez Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu, Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Publikacja współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.

Stronę redaguje: Adrian Kapuściński – Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 626 60 00, fax 61 626 60 04, e-mail: dow.sekretariat@umww.pl, www.dpow.umww.pl